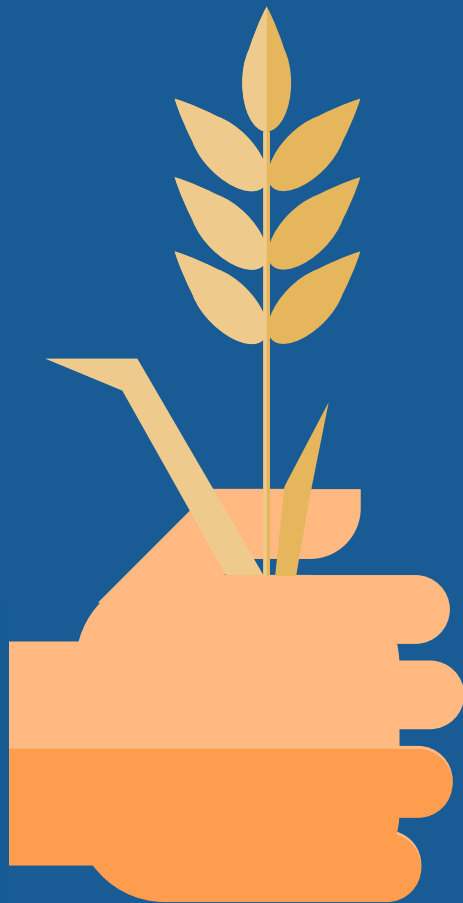

Maatalousmaa, maataloustoiminta ja korvauskelpoisuus

Lapin peltotukikoulutus 13.5.2025

Maatalousmaa

Maankäyttölajit "lohkon status minkälaisesta alueesta kyse"

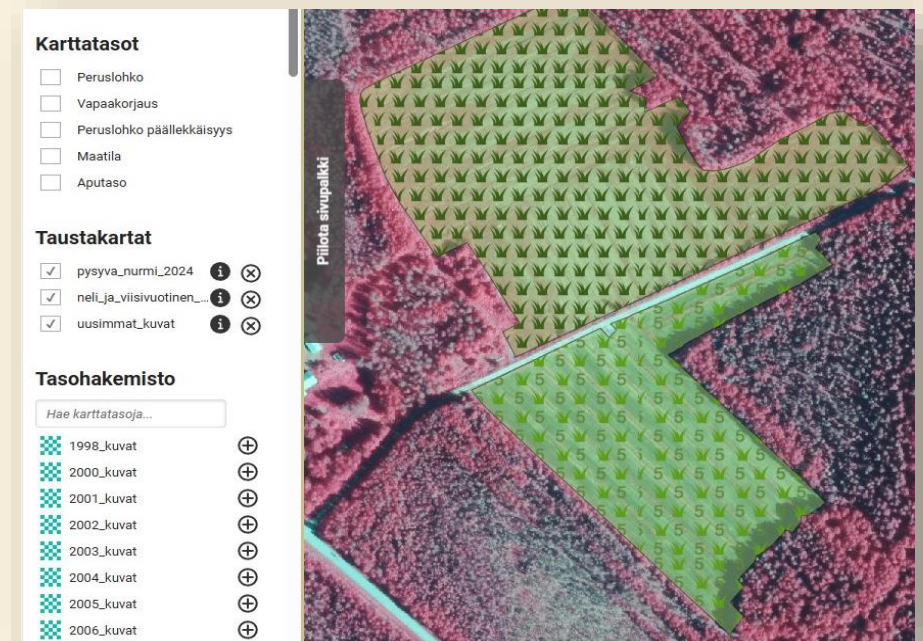
- **Pelto** on kasvien tuotantoa varten viljeltyä peltoa. Pellolla on kasvatettava pääasiassa viljelykasveja, joita kylvetään, lannoitetaan ja hoidetaan vuosittain, tavoitteena markkinakelpoisen sadon tuottaminen
- **Luonnonlaidun ja -niitty** on pellon ulkopuolista maatalouskäyttöön käytettävää nurmipeitteistä alaa. Kasvusto voi olla myös luonnonheinää.
- **Metsämaa** on alaa, joka on laidunkäytössä, mutta ei ole luonnonlaidunta tai -niittyä. Metsämaalle voidaan maksaa tukea vain ympäristösopimuksen perusteella
- **Muu alue** on ympäristösopimusten alaa, joita ei voida luokitella muihin maankäyttölajeihin. Esim. kosteikot ja märät ranta-alueet. Alalle voidaan maksaa tukea vain ympäristösopimuksen perusteella

Mikä on maatalousmaata?

- **Pelto** on kasvien tuotantoa varten viljeltyä maata tai viljelyyn käytettävissä olevaa kesantomaata
- **Pysyvä nurmi** on ala, joka on ollut yli 5 vuotta heinäkasvien tai muiden rehukasvien tuotannossa. Voi olla maankäyttölajiltaan peltoa tai luonnonlaidun- ja niittyä
 - Pysyvän nurmen ominaisuuksiin kuuluu, että siellä saa kasvaa hajanaisesti enintään 50 puuta hehtaarilla sekä lehtipensaita ja lehtipuiden taimia, kunhan niitä on alle 50% koko lohkon pinta-alasta ➡ Heinä- ja nurmirehukasveja on aina yli 50%
- **Pysyvät kasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan vähintään 5 vuoden ajan ja joista saadaan toistuvaa satoa. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat ja koristekasvit

Pysyvä nurmi

- Pysyvän nurmen määritelmä perustuu siihen, että Suomi on sitoutunut säilyttämään alueellaan tietyn määrän pysyvää nurmea. Jos pysyvän nurmen ala laskee alle sovitun, otetaan käyttöön ennallistamismenettely. Vain jos menettely otetaan Suomessa käyttöön, sinua voidaan vaatia säilyttämään pysyvän nurmen alat
- Pysyvä nurmi on eräänlainen lohkon status tai ominaisuus
- Ala muuttuu pysyväksi nurmeksi, kun lohkolle on ilmoitettu **6 vuonna peräkkäin** heinä- tai nurmirehukasveja
- **Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä alalla/lohkolla olisi aina viljeltävä nurmea.** Voit viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolla muitakin viljelykasveja, jolloin ala lakkaa olemasta pysyvää nurmea (Huomioi ehdollisuuden nurmipeitevaatimus 31.12.2022 jälkeen raivatut lohkot)
- Voit tarkistaa **Vipu-palvelun kartalta**, onko lohkolla pysyvää nurmea tai neljännen tai viidennen vuoden nurmea. Näet peltotukihakemuksella tilalle muodostuvan pysyvän nurmen pinta-alan, kun tallennat kasvulohkotietoja

Mikä ei ole maatalousmaata?

- **Rakennusten ala**
- Ala, jolla ei ole havaittu maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna
- **Pensoittuneet ojat ja pientareet**
- Yli 3 metriä leveät ojat
- **Jaloittelutarha**
- Liian puustoinen pysyvä nurmi
- Metsälaitumet
- Luomuvalvontaa varten ilmoitettava eläinten ulkoilualue
- **Ala, jonka peruskuivatus on riittämätön**
- **Ala, joka on muussa kuin maatalouskäytössä** = esim. piha-alueet
- **Ala, jonka kasvusto on pääasiassa luonnonkasveja ja -kasvustoa**
- **Tiealue**
- Metsä tai metsän kasveja kasvava alue
- Suo
- **Sammaloitunut ala**
- Kivet
- Kosteikko
- Ala, jolla viljelykasvien juurilla ei ole maayhteyttä (mm. niin sanottu table-top -viljely)
- Aurinkovoiman tuotantoala

Ala **ei ole** maatalousmaata, jos se **ei täytä** **maatalousmaalle asetettuja vaatimuksia**

tai

alan pääasiallinen tarkoitus on muu kuin maataloustoiminta

Lohkolla olevat tilapäisesti viljelemättömät alat

- Rehupaalien tai -auman varastointiala
- Lohkon reuna- tai sarkaojien kaivuumaat vallina tai kasoina ojan reunalla
- Sääolojen vuoksi orastumaton kasvusto
- Talvituhola, jota et uusintakylvä keväällä
- Kylvämättä jäänyt ala tai peruskunnostettava ala (esimerkiksi salaojitus)
- Maanomistajan kotitarveviljelyala vuokraamalla peruslohkolla
- Ensisijaisesti varastoalueena käytettävä ala, joka ei ole mukana viljelykierrossa
- Jaloittelutarha, esimerkiksi hiekka- tai sorapohjainen jaloittelualue
- Rakennukset, tie- tai muu rakennustyömaa
- Huonokuntoinen ala, joka ei ole viljelykelpoista

Alan **käytöstä riippuen** voit joko poistaa alueen maatalousmaasta tai ilmoittaa sen kesantona.

Tietyt alat voidaan lukea kuuluvaksi kasvulohkon kasvin alaan.

Lue lisää: Hakuopas 2025

--> Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot 2025

--> 3. Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset

Maatalousmaan ilmoittaminen ja muutokset

- Ilmoita tukihakemuksella **kaikki hallinnassasi olevat peruslohkot, jotka ovat maatalousmaata viimeistään tukihaun päättymiseen mennessä** ja säilyvät sellaisena **kasvukauden loppuun saakka**, kuitenkin aina vähintään 31.8. saakka
- Peltotukia ei makseta alle 0,05 hehtaarin perus- ja kasvulohkoille. Tällaiset alat kuitenkin huomioidaan tukimuodoissa olevien vähimmäisalojen, kuten sitoumusalojen laskennassa
- **Tuenhakijana vastaat siitä, että lohkosi täyttävät tukiehdot ja lohkojesi rajat ovat oikein**

Peltotukihaussa ilmoittamasi maan pitää olla hallinnassasi

- **Voit saada tukea vain sellaiselle alalle, joka on hallinnassasi.** Hallinnaksi katsotaan maan omistaminen tai vuokraaminen
- Vuokrasopimus voi olla **kirjallinen tai suullinen**. Suullinen sopimus voi olla voimassa enintään 2 vuotta
- **Hallinnaksi ei katsota** laidunnussopimuksia eikä muita alueen käyttöön perustuvia sopimuksia
- EU:n osittain ja kokonaan rahoittamissa tuissa peruslohkojen on oltava hallinnassasi 17.6.2025
- Ympäristö- ja luomukorvauksessa lohkojen on kuitenkin oltava hallinnassa 15.6.2025.
Ympäristösopimuksissa sopimusalan tulee olla hallinnassasi sopimuskauden ajan
- C-alueella kansallisten tukien (yleinen hehtaarituki, pohjoinen hehtaarituki tai nuorten viljelijöiden tuki) ehtona on, että ala on hallinnassasi viimeistään 17.6.2025 ja vähintään 2.10.2025 asti
- Jos olet vuokrannut omistamasi peltoalueet energiayhtiölle, huolehdi, että maanvuokrasopimuksessa on erikseen kirjallisesti sovittu siitä, että **peltoalueiden hallinta** säilyy vuokranantajalla niin kauan, kun pellot ovat maatalouskäytössä.
- **Maaseutuviranomaiset tarkastavat vuosittain tietyn osuuden alueensa peltolohkojen hallinnasta**

Uusien peruslohkojen ilmoittaminen

- Uuden perustettavan peruslohkon on oltava **viljelykelpoinen tukihaun päättymisestä kasvukauden päättymiseen asti**, aina kuitenkin vähintään 31.8. asti. Jos vaatimus ei täyty, ilmoita ala tukihakemuksella vasta seuraavana vuonna
- Lohko on viljelykelpoinen, jos
 - lohkon maapohja on viljeltävissä tavanomaisin konein ja menetelmin
 - lohkon peruskunnostustoimet on tehty
 - lohkolla voi tehdä tavanomaiset viljelytoimet ja
 - lohkolta voi saada satoa.
- Luonnonlaitumelta vaaditaan, että alalle on muodostunut heinä- tai nurmikasvusto.

LUE LISÄÄ MAATALOUSMAASTA:

PELTOTUKIEN HAKUOPAS: Maatalousmaa, perus- ja kasvilohkot 2025

- <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/oppaat/hakuoppaat/hakuoppaat/maatalousmaa-perus-ja-kasvulohkot/maatalousmaa-perus-ja-kasvulohkot-2025/>
- Mm.
- Esimerkit maatalousmaahan kuulumattomista aloista
- Esimerkit tilapäisesti viljelemättömistä aloista
- Peruslohkojen ja kasvulohkojen määritelmistä
- Muuta syventävää tietoa

Maataloustoiminta

Maatalousmaalla on oltava maataloustoimintaa

- Maatalousmaalla on oltava maataloustoimintaa. **Maataloustoiminnan vaatimus koskee kaikkia peltotukia** ja mikäli lohkolla ei ole maataloustoimintaa, tukia ei makseta. Pelkkä lohkon ilmoittaminen tukihakemuksella ei tarkoita, että vaatimus täyttyy
- **Vaatimukset riippuvat lohkolle ilmoitetusta kasvista ja toimenpiteestä.** Huomioi, että yksittäisissä tukimuodoissa voi olla esimerkiksi tiukempia niiton ajankohdan tai kasvuston poiskeräämisen vaatimuksia
- Älä ilmoita tukihakemuksella alaa, jota et enää käytä maataloustoimintaan

Maataloustoiminta muilla kuin satokasveilla - niittovelvollisuus

- **Niitä vuosittain** heinä- ja nurmirehukasvustot, viherkesannot, ruokohelpeä olevat alat ja luonnonlaidunta tai -niittyä olevat alat, jos et laidunna tai korjaa niiltä satoa.
 - **Niitto, sadonkorjuu tai kattava laidunnus** tulee olla tehtynä viimeistään **15.9.**
- **Jos olet perustanut keväällä uuden kasvuston, se riittää maataloustoiminnaksi**, eikä kasvustoa tarvitse samana vuonna niittää. Ympäristösopimukseen kuuluvilla aloilla riittää, että teet sopimusehtojen vaatimat toimenpiteet.
- Kasvuston perustaminen viimeistään 30.6.

4. Maatalousmaan käyttö muuhun kuin maataloustoimintaan

- Saat tehdä maatalousmaalla viljelykuntoa parantavia toimenpiteitä sekä toimenpiteitä, jotka eivät liity maanviljelyyn. Mm. **viemäri-, sähkölinja- ja muut yhdyskuntatekniset työt, matkailuun ja vapaa-aikaan liittyvä toiminta sekä jokamiehenoikeuksien mukainen toiminta.** Muista silti ehdollisuuden vaatimukset ja lohkon maatalouskäyttö seuraavana kasvukautena.
- Jos olet ilmoittanut lohkolle viljelykasveja, voit tehdä lohkolla viljelyyn liittymättömiä toimenpiteitä **ennen kylvöä, sadonkorjuun jälkeen ja talvikaudella.** Avokesannolla toimia voi tehdä vapaammin. Tietyissä viljelijätuissa valittujen toimenpiteiden ehdot saattavat rajoittaa alan muuta käyttöä
- Lohko voi olla kasvukauden aikana ennen sadonkorjuuta välillä muussa kuin maatalouskäytössä, jos toiminta ei vahingoita satoa ja noudatat lohkolla viljellyn pellon käyttöön liittyviä ehdollisuuden vaatimuksia. Esim. lyhytaikainen telttailu tai yleisötapahtumat.
- **Jos sinun on tehtävä kunnostustoimia kesken kasvukauden, pidä tukihakemuksesi tiedot ajan tasalla.** (Muutos aika 18.6.–1.10.2025.)

5. Mitä teen, jos kasvusto on tuhoutunut?

- Jos sateet, kuivuus tai muu vastaava syy ovat tuhonneet kasvuston, sinun ei tarvitse kylvää lohkoa uudelleen, jos kylvö on tehty asianmukaisesti
- Ota kuva tuhoutuneesta kasvustosta Vipu-mobiililla ja dokumentoi kasvuston tuhoutumiseen johtaneet tapahtumat. Vaikka kasvusto olisi tuhoutunut, huolehdi alan kasvinsuojelusta ja estä rikkakasvien leviäminen. Kasvuston tuhoutumisesta ei tarvitse ilmoittaa kuntaan.
- Syyskasvin talvituhoalat voidaan hyväksyä kylvetyn kasvin mukaan. Estä rikkojen kasvu talvituhoalalle mekaanisesti niittämällä, muokkaamalla tai torjumalla kemiallisesti.

6. Pellolla toteutettavat yhdyskuntatekniset työt

- Huomioi viljelijätuet pellolla toteutettavissa yhdyskuntateknisissä töissä, esimerkiksi viemäreiden tai sähkökaapeloinnin kaivuutöissä. Vinkkejä:
- Neuvottele kaivuun ajankohta sellaiseksi, että siitä on mahdollisimman vähän haittaa viljelylle.
- Jos tämä ei onnistu, neuvottele korvaus kaivannon aiheuttamasta sato- ja tukimenetyksistä.
- Jos kaivuutyö toiveestasi huolimatta tulee toteutettavaksi kasvukaudella kylvön jälkeen, viljelijätukien huomioon ottamisessa pätevät seuraavat yksinkertaiset säännöt:
- **Jos kaivuu tapahtuu ennen 30.6.**, sinun tulee joko kylvää alue uudelleen tai ilmoittaa kaivuualue avokesannoksi, jos alue jää mullokselle.
 - Jos kylvät alueelle 30.6. mennessä muun kuin ilmoittamasi kasvin, ilmoita uusi kasvi muutoshaussa.
- **Jos kaivuu tapahtuu 30.6. jälkeen**, ja olet jo perustanut alueelle hakemuksella ilmoittamasi kasvuston, sinun ei tarvitse muuttaa ilmoitustasi.
- Jos alaa koskee vaatimus monivuotisen kasvuston säilyttämisestä (esimerkiksi suojavyöhyke tai ehdollisuuden vaatimus nurmikasvustosta) kylvä kasvusto uudelleen heti olosuhteiden salliessa.

LUE LISÄÄ MAATALOUSTOIMINNASTA

- PELTOTUKIEN HAKUOPAS: Maatalousmaa, perus- ja kasvilohkot 2025

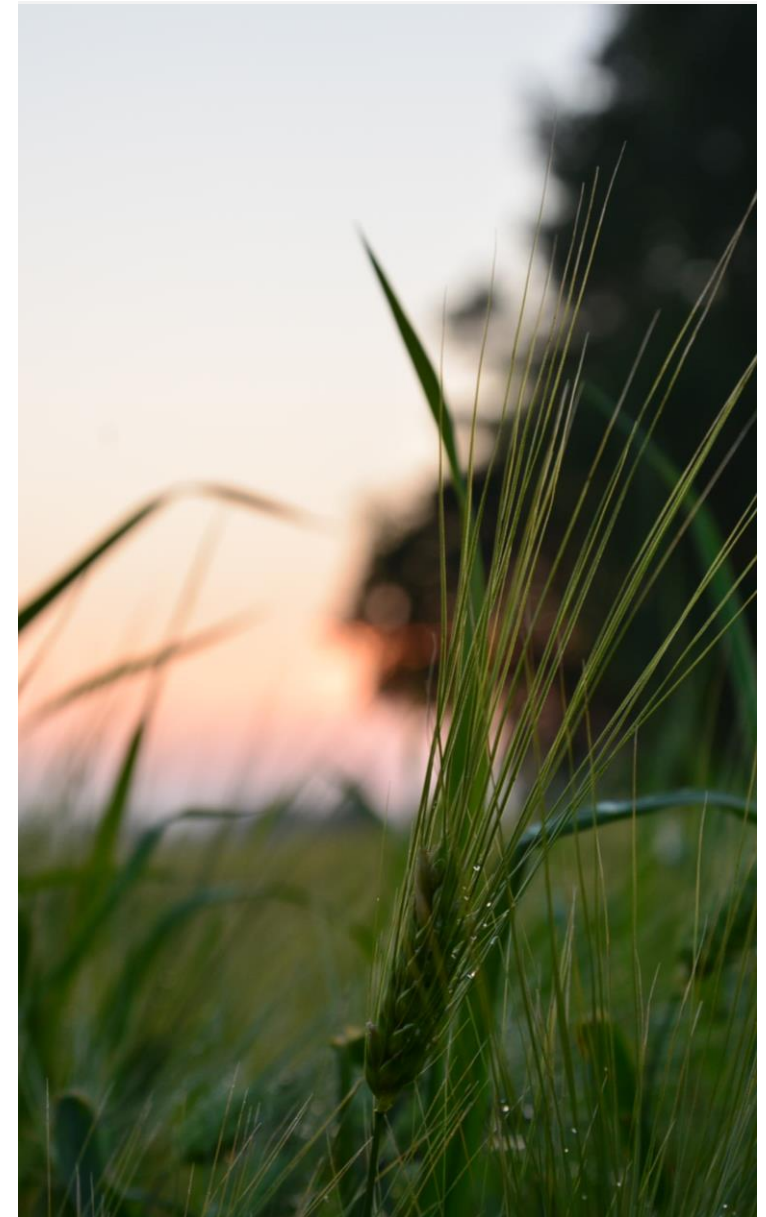
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/oppaat/hakuoppaat/hakuoppaat/maataloustoiminta/maataloustoiminta-2025/>

- Taulukko maataloustoiminnan vaatimuksista lohkon käyttötavan mukaan eli jokaiselle kasville tiedot kasvuston perustamisesta ja muista vaadituista toimenpiteistä
- Maataloustoiminta satokasveilla (puutarhakasvit)
- Maataloustoiminnan vaatimukset lohkon käyttötavan mukaan

Korvauskelpoisuus

- Korvauskelpoisuus on lohkon ominaisuus, jonka vaikutuksesta lohkolle voidaan myöntää laajemmin tukia
 - Luonnonhaittakorvaus
 - Ympäristösitoumuksen korvaus
 - Luonnonmukaisen tuotannon korvaus
 - Nuorten viljelijöiden tuki
 - Yleinen hehtaarituki
 - Pohjoinen hehtaarituki
- Kyseisiä tukia ei siis saa korvauskelvottomalle lohkolle
- Luonnonlaitumille on olemassa oma korvauskelpoisuus *vain LHK* eli kyseisen ominaisuuden omaaville luonnonlaidun lohkoille voidaan myöntää luonnonhaittakorvaus

Korvauskelpoisuuden siirtäminen lohkojen välillä

- Vuodesta 2025 lähtien korvauskelpoisuuden vaihtaminen eri omistajien peruslohkojen välillä ei ole enää mahdollista
- Korvauskelpoisuutta voi siirtää jatkossa ainoastaan omien peruslohkojen välillä, kun seuraavat edellytykset täyttyvät
 - Peruslohkot ovat omistuksessasi
 - Ne ovat samaa maankäyttölajia esim. pelto ja pelto, luonnonlaidun ja luonnonlaidun
 - Kerralla vaihdettavan korvauskelpoisen alan määrä on vähintään 0,2ha
 - Lohkoja ei koske ehdollisuuden nurmivaatimus
 - Aloilla on ollut kasvulohkoja edellisenä vuonna, eikä sitä ole hylätty valvonnassa (luovuttava lohko)
 - Alan ollessa vuokrattu toiselle osapuolelle, myös hän antaa kirjallisen suostumuksen vaihtoon
 - Korvauskelpoisuutta ei ole aiemmin vaihdettu vastaanottavalta alalta pois ennen tuettua ei-tuotannollista investointia, metsittämistä tai ennallistamista

Korvauskelpoisuuden menettäminen

- Viranomainen poistaa korvauskelpoisuuden peruslohkolta, jos
 - poistat peruslohkon maatalouskäytöstä
 - ala todetaan viljelemättömäksi paikan päällä tehtävässä valvonnassa
 - alalla ei ole maataloustoimintaa kolmena peräkkäisenä vuonna
 - vaihdat maankäyttölajin luonnonlaidunta tai -niittyä olevalla peruslohkolla, jolla on korvauskelpoisuus ainoastaan luonnonhaittakorvauksessa

Vuonna 2025 haettavissa oleva korvauskelpoisuus

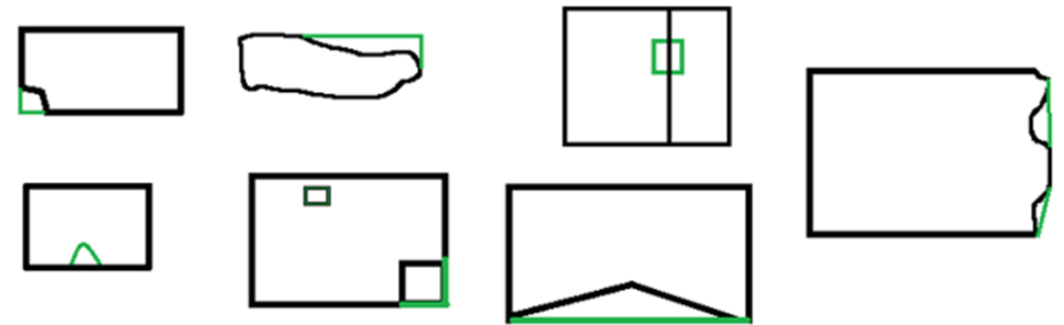

Lohkon muotoa parantavat lisäykset korvauskelpoiseen peltolohkoon

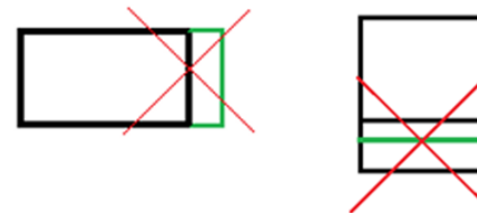
- Voit lisätä korvauskelpoiseen peltolohkoon aiemmin korvauskelvotonta alaa, joka on muutettu pelloksi poistamalla alalta viljelyeste kuten rakennus, kivikasa tai metsäsaareke tai -niemeke
- **Lisäyksen on parannettava peruslohkon muotoa**
 - Peruslohkon muodon parantamisella tarkoitetaan, että lisättävä alue sijaitsee lohkon sisällä saarekkeena tai kapeana tai pitkänomaisena niemekkeenä lohkon reunalta sisäänpäin sen ulkoreunoilla tai kulmassa
 - Muodon parantamiseksi ei katsota lohkon kasvattamista leventämällä tai pidentämällä lohkoa sen ulkorajoista ulospäin
- Jos raivatusta alasta on jo muodostettu erillinen peruslohko, et voi enää lisätä kyseistä alaa korvauskelpoiseen peruslohkoon
- **Lisättävä ala saa olla enintään 5 % korvauskelpoisen lohkon pinta-alasta, kuitenkin enintään 0,5 hehtaaria**
 - Mikäli pinta-alarajoitetta ei noudateta, yli menevästä alasta tehdään oma korvauskelvoton peruslohko, jolle voi tulla ehdollisuuden nurmivaatimus (viljelykelpoinen ennen 31.12.2022)

• Tee lisäys peltotukien haussa rajakorjauksella

Sallitut lisäykset

Kielletyt lisäykset (lisäykset, jotka eivät paranna lohkon muotoa)

Korvauskelpoisuus tilusjärjestelyn kautta

- Peltotukihakua varten voit hakea tilusjärjestelyn kautta hallintaan tulleille lohkoille korvauskelpoisuutta
 - Palauta kuntasi maaseutuelinkeinoviranomaiselle **vapaamuotoinen kirjallinen hakemus**, jossa on tiedot lohkoista, joille korvauskelpoisuutta haetaan
 - Palauta hakemuksen liitteenä kopiot tilusjärjestelyyn liittyvistä asiakirjoista, kuten esim. **lainvoimainen jakosuunnitelma** ja **liitekartat**
- Korvauskelpoisuus voidaan myöntää, kun uusjakosuunnitelma on saanut lainvoiman ja tilukset on otettu haltuun suunnitelman mukaisesti
- Korvauskelpoiseksi haettavan alan on oltava maatalousmaata viimeistään peltotukien haun päättyessä eli 17.6.
- Lisätietoa itse tilusjärjestelystä [Maanmittauslaitoksen sivuilta](#)

Vuonna 2023 tai myöhemmin menetetyn korvauskelpoisuuden palauttaminen

- Voit saada korvauskelpoisuuden takaisin seuraavassa peltotukihaussa, kun olet kunnostanut alan siten, että se täyttää maatalousmaan vaatimukset
- Palauta kokonainen maatalouskäytöstä poistettu peruslohko tukihakemuksellesi piirtämällä alalle uusi peruslohko. Ilmoita lohkon lisätiedoissa hakevasi korvauskelpoisuuden palauttamista lohkolle
- Palauta osittain maatalouskäytöstä poistettu peruslohko tukihakemuksellesi kasvattamalla peruslohko rajakorjauksella ennalleen. Jos valvonnassa on tehty viljelemättömästä alasta saareke, poista se rajakorjauksella
- Jos olet vaihtanut luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisen luonnonlaitumen maankäyttölajia, voit saada korvauskelpoisuuden takaisin, edellyttäen, että ala täyttää luonnonlaitumen ehdot. Vaihda tällöin maankäyttölaji takaisin ja tee kuntaan 17.6. mennessä hakemus korvauskelpoisuuden palauttamisesta. Voit myös hakea kelpoisuuden palauttamista peruslohkon lisätiedoissa
- **Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen saattaa pyytää sinulta paikkaan sidotun kuvan toimittamista Vipu-mobiililla tai muita todisteita alan viljelykelpoisuudesta**

Kiitos!